

Svar på skriftligt spörsmål om snabbavvisning av desertörer som söker asyl

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 279/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Jani Mäkelä /saf:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att omedelbart avlägsna personer som på de grunder som nämns i spörsmålet beviljats inresa, och

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att personer som på liknande grunder söker asyl i fortsättningen avvisas vid gränsen efter att asylansökan prövats påskyndat?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Inrikesministeriet ansvarar för beredningen av migrationspolitiken och lagstiftningen som rör migration, styr och utvecklar migrationsförvaltningen och ansvarar för resultatstyrningen av Migrationsverket. Ministeriet behandlar inte enskilda ansökningar om asyl eller uppehållstillstånd. Inrikesministeriet och regeringen ingriper inte heller i innehållet i behandlingen av eller beslutet om enskilda ansökningar om asyl eller uppehållstillstånd. Migrationsverket fattar självständigt beslut vid ansökningar om asyl eller uppehållstillstånd. Polisen ansvarar för verkställigheten av avvisningsbesluten.

I regel kan Finland inte vägra att ta emot och behandla asylansökningar på grundval av internationella avtal och EU-bestämmelser som är bindande för Finland.

Personens bakgrund som till exempel soldat inverkar inte på om asylansökan provas eller inte. Då det gäller att avlägsna personer ur landet ska en distinktion göras mellan personer som beviljats internationellt skydd eller som av någon annan orsak fått uppehållstillstånd, och dem som fortfarande vistas i Finland utan uppehållstillstånd, till exempel asylsökande.

Internationellt skydd beviljas till personer med välgrundad fruktan för förföljelse eller allvarlig skada som inte kan erhålla skydd av myndigheterna i sitt hemland mot aktören som utövar förföljelse. Förutsättningen för beviljande av asyl är att det måste finnas ett orsakssamband mellan gärningen som anses utgöra förföljelse och skälet till förföljelsen. Gärningar som anses utgöra förföljelse anges i flyktingkonventionen, skyddsgrundsdirektivet, och utlänningslagen. Desertering är i sig själv inte en direkt grund för förföljelse, men då det gäller personer som olovligt lämnat sin stationeringsort och flytt från militärtjänsten kan orsaken till förföljelsen vara politiska

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 279/2019 rd

uppfattningar som ingår i lagstiftningen eller en viss samhällsgrupp. I Finland utgör nationell värnplikt inget hinder för att en person ska kunna få internationellt skydd med desertering som grund för sin asylansökan.

Förbudet mot tillbakasändning som ingår i internationella avtal som binder Finland och i den nationella lagstiftningen är absolut. Då behovet av internationellt skydd för asylsökande bedöms fattar Migrationsverkets alltid asylbeslut på grundval av förbudet mot tillbakasändning. En asylsökande kan återsändas till sitt hemland först efter att Migrationsverket har undersökt hans eller hennes behov av skydd och förvaltningsdomstolen har bekräftat beslutet efter en eventuell överklagan och om inget förbud mot verkställigheten av avvisningsbeslutet har utfärdats. Då ansvarar polisen för verkställigheten av utvisningsbeslutet.

På motsvarande sätt är ett upphävande eller återkallande av uppehållsrätten en flerstegsprocess. För att det ska finnas grunder för att upphäva eller återkalla status som skyddsbehövande för en person som fått internationellt skydd, måste det vara uppenbart att det inte längre finns grund för uppehållstillstånd på grundval av internationellt skydd och att personen i fråga inte längre utsätts för fara för förföljelse i sitt hemland. Den medlemsstat som har beviljat status som skyddsbehövande ska i varje enskilt fall bevisa att den berörda personen inte längre är i behov av skydd, dvs. myndigheten har bevisbördan om förändringar i omständigheterna vid upphävande av status som skyddsbehövande. Övervägande om utvisning ingår även i upphävande av status som skyddsbehövande. Vid övervägande om utvisning görs en helhetsbedömning som tar i betraktande som helhet alla faktorer som skapar grunden för eller på annat sätt inverkar på beslutet. I sin helhet är bedömningen som görs vid upphävande av status som skyddsbehövande mer komplicerad än att ge avslag på asylansökan och avvisa asylsökanden till hens hemland.

I Europeiska unionen omfattas asylärenden av en gemensam politik och ett gemensamt europeiskt asylsystem. Medlemsstaterna i EU har kommit överens om att när en tredjelandsmedborgare lämnar in en asylansökan i någon medlemsstat avgörs vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva ansökan i enlighet med den så kallade Dublinförordningen ((EU) nr 604/2013). Enligt Dublinförordningen ansvarar i regel den medlemsstat för prövande av asylansökan där sökanden har familjemedlemmar, den stat som har beviljat sökanden uppehållstillstånd eller visum, den stat vars yttre gräns sökanden utan tillstånd har överskridit från ett tredjeland eller den stat där sökanden tidigare sökt asyl. Resa genom en medlemsstat är enligt förordningen inte en grund för ansvar för prövande av ansökan.

Samma förordning tillämpas även på sökanden som kommer från Sverige. Om Sverige eller någon annan medlemsstat då de ovan nämnda villkoren uppfylls skulle ha varit ansvarig för en enskild asylansökan, skulle asylansökan i Finland med stöd av Dublinförordningen inte prövas materiellt.

Finland har inga möjligheter att avlägsna personer som har rätt till internationellt skydd i Finland. Asylansökningar kommer även i framtiden att behandlas i enlighet med de internationella avtalen och EU-bestämmelserna som är bindande för Finland med iakttagande av förbudet mot tillbakasändning. Regeringen har konstaterat i regeringsprogrammet att systemet med frivillig återresa

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 279/2019 rd

utvecklas som det primära alternativet för att se till att de som fått avslag lämnar landet, och stöda ett hållbart återvändande vid avlägsnande av personer som vistas i landet utan uppehållstillstånd. Avlägsnanden genomförs med respekt för förbuden mot tillbakasändning som ingår i grundlagen och de internationella människorättskonventionerna. Vid behov samarbetar regeringen med tredjeländer för att genomföra tillbakasändningarna, förutsatt att ländernas medborgare tryggt kan sändas tillbaka.

Helsingfors 20.11.2019

Inrikesminister Maria Ohisalo